

QuickScan Flora- en Faunawet

Boomkwekerij Roovershof
Molenvaart 186a
Anna Paulowna, Gemeente Hollands Kroon

Rapportnr 2016.0216
September 2016

Taharo

Omgevingsmanagement
Valleiweg 51
3911 DB Rhenen
www.taharo.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
Natuurbescherming in Nederland	5
Flora en faunawet	5
Werkwijze QuickScan flora en fauna	7
Beschrijving van het plangebied	8
Ligging van het plangebied	8
Huidige situatie	8
Toekomstige situatie	10
Toetsing gebiedsbescherming	11
Toetsing Flora en Faunawet	11
Vaatplanten	11
Grondgebonden zoogdieren	11
Vleermuizen	12
Vogels	12
Amfibieën, reptielen en vissen	13
Ongewervelde dieren	13
Conclusie en aanbevelingen	14

Inleiding

Er zijn plannen om aan de Molenvaart 186a te Anna Paulowna, Gemeente Hollands Kroon, een bedrijfsuitbreiding te realiseren door de bouw van een kas.

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Om die reden heeft Boomkwekerij Roovershof V.O.F. te Anna Paulowna aan Taharo Omgevingsmanagement uit Rhenen gevraagd, om op het terrein, in en om de te realiseren kas een QuickScan Flora en Faunawet uit te voeren.

Middels een verkennend flora- en fauna onderzoek is een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt helder of het plan niet in strijd is met de natuurwetgeving.

In dit rapport worden de resultaten van deze QuickScan gepresenteerd.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Flora- en faunawet (FF-wet). Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde Natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur, bestaande uit alle projecten uit het Programma Groen (PG), is ruimtelijk vastgelegd in de Agenda Groen. Binnen het Programma Groen is een programma van verbindend groen (de voormalige EHS) opgenomen, een robuust netwerk van natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en tussenliggende verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer en recreatieve verbindingen behoren tot het Programma Groen. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Flora- en Faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten is het nest, inclusief de functionele leefomgeving, jaarrond beschermd. Dit zijn een aantal roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten').

Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze QuickScan Flora en Fauna

In de QuickScan Flora en Fauna zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en Faunawet. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het ministerie van LNV van september 2009.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 1 september 2016 door een ecooloog van Taharo Omgevingsmanagement een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke standplaatsen van beschermde planten en verblijfplaatsen van beschermde dieren zijn onderzocht. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de checklist aanwezigheid (inschatten mogelijke aanwezigheid vleermuizen in een Flora- en faunawet vooronderzoek) uit het Vleermuisprotocol versie 25 maart 2013. Voor dit bronnenonderzoek is daarnaast onder meer gebruik gemaakt van quickscanhulp (quickscanhulp.nl). De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten op de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

Ligging van het plangebied

Het plangebied betreft een deel van een perceel aan de Molenvaart te Anna Paulowna. De Amersfoortcoördinaten van het midden van de locatie zijn $X = 105.336$, $Y = 501.090$.

De ligging van het plangebied is te zien in bijgevoegde afbeeldingen (Fig. 1 en 2).

Fig. 1 Ligging van het plangebied, aangegeven met rode lijnen. (bron Google Maps)

Fig. 2 Ligging van het plangebied aangegeven met een rode ster.

Huidige situatie

Het plangebied ligt aan de Molenvaart 186a te Anna Paulowna, in het buitengebied. Het is onderdeel van de Boomkwekerij Roovershof V.O.F. Momenteel wordt het plangebied gebruikt voor kweekgoed. Op de koude grond ligt worteldoek en hierop staan potten met sierplanten. Er liggen betegelde paden tussen de potten en om het plangebied heen.

Aan de oostkant van het plangebied ligt eenzelfde terrein, bedekt met worteldoek en potten met siergewassen. Aan de noordkant is een rij met populieren en daarachter liggen landbouwgronden. Aan de westkant is eveneens een rij populieren. Deze zijn van zeer matige kwaliteit. Enkele bomen uit deze rij zijn inmiddels omgewaaid. Achter de rij populieren ligt een watergang, voornamelijk bedekt met kroos. Ten zuiden van het plangebied is een grote kweekkas.

De omgeving van het plangebied en het kweekbedrijf bestaat voornamelijk uit bollenvelden.

Figuren 3 t/m 12 geven een beeld van de huidige situatie.

Fig. 3, Vooraanzicht van de plaats waar de kas moet komen. De foto is genomen richting het noordwesten.

Fig. 4, Achteraanzicht van de plaats waar de kas moet komen. De foto is genomen richting het zuiden.

Fig. 5, De watergang direct grenzend aan het plangebied aan de westzijde. Foto genomen richting het noordoosten.

Fig. 6, De watergang direct grenzend aan het plangebied aan de westzijde. Foto genomen richting het zuidwesten.

Fig. 7, Overzicht van het plangebied met op de achtergrond de rij populieren aan de noordkant.

Fig. 8, De rij populieren in het verlengde van de huidige kas.

Toekomstige situatie

Op het plangebied, op de plaats van de potplanten op worteldoek zal een moderne kweekkas gebouwd worden. Hiervoor zal de rij populieren ten westen van het plangebied verdwijnen, evenals de potplanten met worteldoek en de betegeling. De watergang zal onaangetast blijven. Er zal grondverzet worden gepleegd en de grond zal bouwrijp worden gemaakt.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

De dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebieden zijn de Natura 2000-gebieden Waddenzee op 3,9 km afstand en Noordzee Kustzone op 6.5 km afstand. Gezien de afstand en de aard van de ontwikkelingen zijn negatieve effecten op deze Natura 2000 gebieden op voorhand uitgesloten. In de planvorming hoeft derhalve verder geen rekening gehouden te worden met de Natuurbeschermingswet.

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied ligt geheel buiten het Programma Groen zoals is vastgelegd in de Agenda Groen. Door de ontwikkeling zullen geen wezenlijke kenmerken van de provinciale groenstructuur worden aangetast. In de planvorming voor het gebied hoeft geen rekening gehouden te worden met planologische bescherming van natuurwaarden.

Toetsing Flora- en Faunawet

Vaatplanten

Er zijn in het plangebied geen beschermde vaatplanten aangetroffen. Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat de grote keverorchis in de omgeving bekend is. Deze soort is binnen het plangebied niet aangetroffen. Binnen het plangebied is ook geen geschikte biotoop voor de grote keverorchis. Negatieve effecten op beschermde vaatplanten worden op voorhand uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen grondgebonden zoogdieren of sporen hiervan aangetroffen binnen of rondom het plangebied.

Het plangebied vormt geschikt habitat voor enkele soorten algemeen beschermde (tabel 1) grondgebonden zoogdieren zoals o.a. veldmuis, etc. Strenger beschermde grondgebonden zoogdieren zijn vanuit de omgeving niet bekend. Uit bronnenonderzoek blijkt niet dat in de omgeving van het plangebied verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren aanwezig zijn. Negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren worden op voorhand uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Vleermuizen

Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de ruige dwergvleermuis (tabel 3). Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. Hierbij is het protocol gevolgd "Inschatting vooronderzoek", onderdeel van het vleermuisprotocol 2013 (www.vleermuis.net).

De rij populieren is onderzocht op holen en kieren die geschikt zijn voor de ruige dwergvleermuis, deze zijn niet aanwezig. De rij populieren geeft daarnaast geen aansluiting op mogelijke vliegroutes voor vleermuizen, het is een op zichzelf staande, geïsoleerde rij bomen.

Er zijn op het plangebied geen struiken (> 1,50 m) of natuurlijk groen in de vorm van een kruidenvegetatie aanwezig. Er is, direct naast het plangebied open water aanwezig aan de westkant van het plangebied. Deze watergang blijft onaangeroerd.

Effectenbeoordeling

Het plangebied biedt geen mogelijkheden als vaste rust of verblijfplaats voor boombewonende of gebouwbewonende vleermuizen. Het plangebied vormt geen onderdeel van een vliegroute en bevat geen essentieel foerageergebied. Negatieve effecten voor vleermuizen zijn op voorhand uit te sluiten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn op het plangebied geen vogels aangetroffen. Het veldbezoek is uitgevoerd aan het eind van het broedseizoen. Er zijn geen nesten van vogels aangetroffen in het opgaand groen of in de populierenrij.

Uit bronnenonderzoek blijkt dat in de omgeving jaarrond beschermde rust- en verblijfplaatsen voorkomen van diverse vogelsoorten, waaronder de huismus en de gierzwaluw en enkele roofvogels. In de vegetatie en de bomen zijn geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Het plangebied heeft voor jaarrond beschermde vogels uit de omgeving geen geschikt habitat. Er zijn van deze, in de omgeving aanwezige, jaarrond beschermde vogels geen sporen aangetroffen.

Negatieve effecten voor vogels met jaarrond beschermde nesten worden op voorhand uitgesloten.

Effectenbeoordeling

De populierenrij ten westen van het plangebied zal verdwijnen. De nesten van vogelsoorten die hierin kunnen broeden zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden. Door werkzaamheden buiten deze broedpe-

riode uit te voeren, wordt het risico op verstoring van broedsels sterk verminderd.

De broedperiode verschilt per soort en soms ook per jaar en in het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Indien op een locatie geen broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op aanwezige legsel of nestjongen en indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, worden negatieve effecten voor vogels uitgesloten.

Vissen, amfibieën en reptielen

In het plangebied zelf is geen oppervlaktewater aanwezig. De watergang direct langs het plangebied blijft onaangeroerd. De mogelijke verstoring van vissen, zoals de in de buurt bekende kleine modderkruiper, en van voortplantingsplaatsen van amfibieën, in de buurt van het plangebied is hiermee uitgesloten.

Uit de omgeving is de rugstreeppad bekend. Het plangebied is echter ongeschikt als landhabitat voor de rugstreeppad. Rugstreeppadden komen voornamelijk voor in terreinen met hoge dynamiek. Hieraan voldoet het plangebied niet. De aanwezigheid van de rugstreeppad is in de huidige omstandigheden op voorhand uit te sluiten.

Het groen in het plangebied kan wel deel uitmaken van een landhabitat van algemene amfibieën zoals gewone pad en bruine kikker (tabel 1). Hiervoor geldt de zorgplicht.

Ongewervelde diersoorten

Voor beschermde ongewervelde soorten heeft het plangebied weinig waarde door het ontbreken van geschikte biotopen en vegetaties. Het voorkomen van strenger beschermde ongewervelde soorten (Tabel 2 en 3) is met voldoende zekerheid uit te sluiten omdat dergelijke soorten zeer specifieke eisen aan hun leefomgeving stellen.

Conclusies

- Het plangebied vormt geschikt habitat voor enkele algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren van tabel 1 (o.a. veldmuis etc.). Voor soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. De algemene zorgplicht blijft echter wel van kracht.
- Het plangebied biedt geen mogelijkheden als vaste rust of verblijfplaats voor boombewonende of gebouwbewonende vleermuizen. Het plangebied vormt geen onderdeel van een vliegroute en bevat geen essentieel foerageergebied. Negatieve effecten voor vleermuizen zijn op voorhand uit te sluiten.
- Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen. Hiervoor hoeven geen bijzondere maatregelen worden getroffen.
- De populierenrij ten westen van het plangebied zal verdwijnen. In deze populieren zijn broedende vogels te verwachten. Door de werkzaamheden aan, of in de directe omgeving van deze populierenrij, kan verstoring van broedende vogels optreden. Door de werkzaamheden buiten de broedperiode (half maart- half juli) uit te voeren, wordt het risico op overtreding van de Flora- en Faunawet voor deze vogelsoorten tot een aanvaardbaar klein risico verminderd en de kans op negatieve effecten geminimaliseerd.
- Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaatsvinden dient het aanwezige groen vooraf ongeschikt gemaakt te zijn voor broedende vogels. Dit kan door het verwijderen van de aanwezige struiken en hagen, voorafgaand aan het broedseizoen.
- Binnen het plangebied zijn geen zwaarder beschermde soorten planten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vissen, reptielen, amfibieën en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Voor aanwezige algemeen voorkomende soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn echter geen specifieke maatregelen nodig voor vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vissen, amfibieën, reptielen of ongewervelde dieren.

Aanbeveling

- In de huidige situatie is het voorkomen van de rugstreeppad redelijkerwijze uit te sluiten. Het is, in verband met de mogelijkheden van de rugstreeppad, aan te raden om situaties waarbij vergraafbaar zand blijft liggen, te voorkomen.